Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 23. októbra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) – Režimy priamej podpory – Delegované nariadenie (EÚ) č. 640/2014 – Článok 15 ods. 1 – Výnimky z uplatňovania administratívnych sankcií – Nesprávna žiadosť o poskytnutie pomoci – Späťvzatie takejto žiadosti – Oznámenie príslušnému orgánu vnútroštátnemu orgánu – Správne sankcie uplatniteľné v prípade nadhodnotenia plôch – Sankcie podľa článku 19a delegovaného nariadenia č. 640/2014 – Uplatniteľnosť tohto článku po zrušení delegovaného nariadenia č. 640/2014“

Vo veci C-267/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Administrativen săd – Varna (Správny súd Varna, Bulharsko) zo 4. apríla 2024 a doručený Súdnemu dvoru 16. apríla 2024, ktorý súvisí s konaním:

Kanevi Komers DS EOOD

proti

Zamestnik izpălnitelen direktor na Dăržaven fond „Zemedelje“,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory M. Condinanzi (spravodajca), sudcovia N. Jääskinen a R. Frendo,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Európska komisia, v zastúpení: M. Ilkova a M. Salyková, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: bulharčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 15 a 19a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie (Ú. v. EÚ L 181, 2014, s. 48), zmeneného delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2016/1393 zo 4. mája 2016 (Ú. v. EÚ L 225, 2016, s. 41) (ďalej len „delegované nariadenie č. 640/2014“), ako aj článku 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Kanevi Komers DS EOOD, založenou podľa bulharského práva, a Zamestnik izpălnitelen direktor na Dăržaven fond „Zemedelje“ (výkonný zástupca riaditeľa Národného fondu „Poľnohospodárstvo“, Bulharsko) (ďalej len „DFZ“), vo veci rozhodnutia tohto posledného uvedeného zástupcu riaditeľa, ktorým bola znížená suma finančnej pomoci, o ktorú Kanevi Komers DS požiadala na hospodársky rok 2019 v rámci rôznych režimov pomoci a priamych platieb na plochu, a ktorým jej bola uložená sankcia z dôvodu nadhodnotenia plôch.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (EÚ) č. 1306/2013

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 549) bolo k 1. januáru 2023 zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 187). Podľa článku 104 nariadenia 2021/2116 sa však články 59, 63, 64, 67, 68, 74 a 77 nariadenia č. 1306/2013 naďalej uplatňujú vo vzťahu k výdavkom vzniknutým a platbám vykonaným v súvislosti s režimami podpory podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decemb[ra] 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 608), pred kalendárnym rokom 2022 a počas neho. Vzhľadom na to, že žiadosť o pomoc, o ktorú ide vo veci samej, sa týka hospodárskeho roka 2019, v prejednávanej veci sa nariadenie č. 1306/2013 uplatňuje.

4 Článok 59 nariadenia č. 1306/2013, nazvaný „Všeobecné zásady kontroly“, v odseku 1 stanovuje:

„1. Pokiaľ nie je stanovené inak, systém zavedený členskými štátmi… zahŕňa systematickú administratívnu kontrolu všetkých žiadostí o pomoc a žiadostí o platbu. Uvedený systém dopĺňajú kontroly na mieste.

…

3. Zodpovedný orgán vypracuje o každej kontrole na mieste správu.“

5 Článok 63 tohto nariadenia s názvom „Neoprávnené platby a správne sankcie“ v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Ak sa zistí, že prijímateľ nespĺňa kritériá oprávnenosti, záväzky alebo iné povinnosti týkajúce sa podmienok pre poskytovanie pomoci alebo podpory, ako sa stanovuje v právnych predpisoch v oblasti poľnohospodárstva, pomoc sa nevyplatí alebo odníma v plnej miere alebo čiastočne a v prípade potreby sa príslušné platobné nároky uvedené v článku 21 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 nepridelia alebo sa odnímu.

…

2. Navyše, ak sa tak ustanovuje v právnych predpisoch v oblasti poľnohospodárstva, členské štáty uložia aj správne sankcie v súlade s pravidlami ustanovenými v článku 64 a článku 77…“

6 Podľa článku 64 ods. 4 nariadenia č. 1306/2013 s názvom „Uplatňovanie správnych sankcií“:

„Správne sankcie môžu mať jednu z týchto foriem:

a) zníženie sumy pomoci alebo podpory, ktorá sa má vyplatiť v súvislosti so žiadosťou o pomoc alebo žiadosťou o platbu, ktorej sa týka nesplnenie, alebo v súvislosti s ďalšími žiadosťami; avšak pokiaľ ide o podporu rozvoja vidieka, uvedeným ustanovením nie je dotknutá možnosť pozastavenia podpory, ak je možné domnievať sa, že prijímateľ napraví nesplnenie v primeranom čase;

b) vyplatenie sumy vypočítanej na základe kvantitatívnej povahy a/alebo doby trvania nesplnenia;

c) pozastavenie alebo odňatie schválenia, uznania alebo povolenia;

d) vylúčenie z práva zúčastňovať sa na režime pomoci alebo príslušnom podpornom alebo inom opatrení alebo z práva na ich využívanie“.

7 Kapitola 2, nazvaná „Integrovaný administratívny a kontrolný systém“, nachádzajúca sa v hlave V tohto nariadenia, obsahuje článok 67 tohto nariadenia, ktorý znie takto:

„1. Každý členský štát zriadi a prevádzkuje integrovaný administratívny a kontrolný systém (ďalej len ‚integrovaný systém‘).

…

4. Na účely tejto kapitoly:

…

b) ‚priama platba na plochu' je režim základných platieb, režim jednotných platieb na plochu a redistributívna platba, ako sa uvádza v hlave III kapitolách 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie uvedená v hlave III kapitole 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, platba na plochy s prírodnými prekážkami uvedená v hlave III kapitole 4 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, platba pre mladých poľnohospodárov uvedená v hlave III kapitole 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, dobrovoľná viazaná podpora uvedená v hlave IV kapitole 1 v prípade, že sa podpora vypláca na hektár, osobitná platba na bavlnu uvedená v hlave IV kapitole 2, režim pre malých poľnohospodárov uvedený v hlave V nariadenia (EÚ) č. 1307/2013…"

8 Článok 68 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 stanovuje:

„Integrovaný systém zahŕňa tieto prvky:

a) počítačovú databázu;

b) systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov;

c) systém identifikácie a evidencie platobných nárokov;

d) žiadosti o pomoc a žiadosti o platbu;

e) integrovaný kontrolný systém;

f) jednotný systém zaznamenávania totožnosti každého prijímateľa podpory uvedenej v článku 67 ods. 2, ktorý predloží žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu."

9 Článok 74 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Členské štáty v súlade s článkom 59 vykonávajú prostredníctvom platobných agentúr alebo orgánov nimi poverených administratívne kontroly žiadostí o pomoc s cieľom overiť oprávnenosť podmienok na poskytnutie pomoci. Tieto kontroly sa doplnia kontrolami na mieste."

10 Podľa článku 77 uvedeného nariadenia s názvom „Uplatňovanie správnych sankcií":

„1. Pokiaľ ide o správne sankcie uvedené v článku 63 ods. 2, tento článok sa uplatňuje v prípade nesplnenia kritérií oprávnenosti, záväzkov alebo iných povinností vyplývajúcich z uplatňovania pravidiel týkajúcich sa podpory uvedených v článku 67 ods. 2.

…

4. Správne sankcie môžu mať tieto formy:

a) zníženie sumy pomoci alebo podpory, ktorá sa vyplatila alebo sa má vyplatiť v súvislosti so žiadosťami o pomoc alebo žiadosťami o platbu, ktorých sa týka nesplnenie, a/alebo v súvislosti so žiadosťami o pomoc alebo so žiadosťami o platbu za predchádzajúce alebo nasledujúce roky;

b) vyplatenie sumy vypočítanej na základe kvantitatívnej povahy a/alebo doby trvania nesplnenia;

c) vylúčenie z práva zúčastňovať sa na režime pomoci alebo príslušnom podpornom opatrení.

…“

Nariadenie č. 1307/2013

11 Nariadenie č. 1307/2013 bolo k 1. januára 2023 zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 1). Podľa článku 154 ods. 2 nariadenia 2021/2115 sa však nariadenie č. 1307/2013 naďalej uplatňuje v súvislosti so žiadosťami o poskytnutie pomoci týkajúcimi sa rokov podávania žiadostí začínajúcich sa pred 1. januárom 2023. Vzhľadom na to, že žiadosť o pomoc, o ktorú ide vo veci samej, sa týka hospodárskeho roka 2019, v prejednávanej veci sa nariadenie č. 1307/2013 uplatňuje.

12 Odôvodnenie 4 nariadenia č. 1307/2013 stanovuje:

„Je potrebné objasniť, že nariadenie [č. 1306/2013] a ustanovenia prijaté podľa neho sa majú uplatňovať na opatrenia ustanovené v tomto nariadení. …“

13 Článok 1 nariadenia č. 1307/2013 stanovuje:

„Týmto nariadením sa ustanovujú:

a) spoločné pravidlá pre platby poskytované priamo poľnohospodárom na základe režimov podpory uvedených v prílohe I (ďalej len ‚priame platby‘);

b) osobitné pravidlá týkajúce sa:
   i) základnej platby pre poľnohospodárov (ďalej len ‚režim základnej platby‘) a prechodného zjednodušeného režimu (ďalej len ‚režim jednotnej platby na plochu‘);
   ii) dobrovoľnej prechodnej vnútroštátnej pomoci pre poľnohospodárov;
   iii) dobrovoľnej redistributívnej platby;
   iv) platieb pre poľnohospodárov dodržiavajúcich poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie;
   v) dobrovoľných platieb pre poľnohospodárov v oblastiach s prírodnými prekážkami;
   vi) platieb pre mladých poľnohospodárov, ktorí začínajú vykonávať poľnohospodársku činnosť;
   vii) režimu dobrovoľnej viazanej podpory;

…“

Delegované nariadenie č. 640/2014

14 Delegované nariadenie č. 640/2014 bolo k 1. januáru 2023 zrušené delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2022/1172 zo 4. mája 2022, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a uplatňovanie a výpočet správnych sankcií v súvislosti s kondicionalitou (Ú. v. EÚ L 183, 2022, s. 12). Podľa článku 13 delegovaného nariadenia 2022/1172 sa však delegované nariadenie č. 640/2014 naďalej uplatňuje na žiadosti o pomoc v súvislosti s priamymi platbami, ktoré boli predložené pred 1. januárom 2023. Vzhľadom na čas skutkových okolností sporu vo veci samej sa tak v prejednávanej veci delegované nariadenie č. 640/2014 uplatňuje.

15 Odôvodnenia 2, 8 a 17 delegovaného nariadenia č. 640/2014 uvádzajú:

„(2) Predovšetkým by sa mali stanoviť pravidlá na doplnenie určitých nepodstatných prvkov nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 v súvislosti s fungovaním integrovaného administratívneho a kontrolného systému (ďalej len ‚integrovaný systém‘), časovými lehotami na predkladanie žiadostí o pomoc alebo žiadostí o platbu, podmienkami čiastočného alebo úplného zamietnutia pomoci a čiastočného alebo úplného odňatia neoprávnenej pomoci alebo podpory a určenia administratívnych sankcií na riešenie prípadov neplnenia povinností súvisiacich s podmienkami prijímania pomoci v rámci režimov stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013…

…

(8) V záujme zabezpečenia riadneho vykonávania režimu základnej platby a súvisiacich platieb, ako sa stanovuje v hlave III nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, by mali členské štáty zaviesť systém identifikácie a registrácie platobných nárokov, podľa ktorého majú byť platobné nároky vysledovateľné a ktorý okrem iného umožňuje krížovú kontrolu plôch nahlásených na účely režimu základnej platby s platobných nárokmi, ktoré sú k dispozícii každému poľnohospodárovi, a medzi rôznymi platobnými nárokmi ako takými.

…

(17) Na príjemcov, ktorí príslušným vnútroštátnym orgánom kedykoľvek oznámia nesprávne žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu, by sa nemali vzťahovať žiadne administratívne sankcie bez ohľadu na dôvod neplnenia povinností, pričom výnimkou je prípad, keď bol príjemca informovaný o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu na mieste alebo keď orgán už informoval príjemcu o akomkoľvek prípade neplnenia povinností v prípade žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu.“

16 Článok 2 delegovaného nariadenia č. 640/2014, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, v odseku 1 stanovuje:

„…

Uplatňuje sa… toto vymedzenie pojmov:

…

2. ‚neplnenie povinnosti‘ je:

a) pokiaľ ide o kritériá oprávnenosti, záväzky alebo iné povinnosti týkajúce sa podmienok udelenia pomoci alebo podpory uvedené v článku 67 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, akékoľvek nedodržiavanie týchto kritérií oprávnenosti, záväzkov alebo iných povinností;…

…“

17 Článok 15 tohto delegovaného nariadenia s názvom „Výnimky z uplatňovania administratívnych sankcií“ stanovuje:

„1. Administratívne sankcie stanovené v tejto kapitole sa neuplatňujú na tie časti žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu, v prípade ktorých príjemca písomne informoval príslušný orgán o tom, že žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu je nesprávna alebo sa stala po podaní nesprávnou, za predpokladu, že príjemca nebol informovaný o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu na mieste a orgán ešte neinformoval príjemcu o nesplnení povinnosti pri danej žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu.

2. Informácie, ktoré príjemca poskytol podľa prvého pododseku, majú za následok, že žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu sa upraví podľa skutočnej situácie.“

18 Článok 19a tohto delegovaného nariadenia s názvom „Administratívne sankcie v prípade nadhodnotenia plôch pre režim základných platieb, režim jednotnej platby na plochu, prerozdeľovacie platby, režim pre mladých poľnohospodárov, platby pre oblasti s prírodnými obmedzeniami, režim pre malých poľnohospodárov, platby v rámci sústavy Natura 2000 a platby podľa rámcovej smernice o vode a platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami“ v ods. 1 až 3 stanovuje:

„1. Ak vzhľadom na skupinu plodín podľa článku 17 ods. 1 plocha nahlásená na účely režimov pomoci podľa hlavy III kapitol 1, 2, 4 a 5 a hlavy V nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 a podporných opatrení podľa článkov 30 a 31 nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 487)] presahuje plochu určenú v súlade s článkom 18 tohto nariadenia, pomoc sa vypočíta na základe určenej plochy zredukovanej o 1,5 násobok zisteného rozdielu, ak daný rozdiel presahuje buď 3 % určenej plochy, alebo dva hektáre.

Administratívna sankcia nesmie presiahnuť 100 % súm vypočítaných na základe nahlásenej plochy.

2. Ak nebola príjemcovi ešte uložená žiadna administratívna sankcia podľa odseku 1 za nadhodnotenie plôch v rámci príslušného režimu pomoci alebo podporného opatrenia, administratívna sankcia podľa uvedeného odseku sa zníži o 50 %, ak rozdiel medzi nahlásenou plochou a určenou plochou nepresahuje 10 % určenej plochy.

3. Ak bola príjemcovi znížená administratívna sankcia uložená podľa odseku 2 a uvedenému príjemcovi sa má v rámci príslušného režimu pomoci alebo podporného opatrenia uložiť podľa tohto článku a článku 21 ďalšia administratívna sankcia v nasledujúcom roku nároku, musí zaplatiť administratívnu sankciu v prípade uvedeného nasledujúceho roku nároku v plnej miere a zaplatiť sumu, o ktorú bola v súlade s odsekom 2 znížená administratívna sankcia vypočítaná podľa odseku 1.“

Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 809/2014

19 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 809/2014 zo 17. júla 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom, opatreniami na rozvoj vidieka a krížovým plnením (Ú. v. EÚ L 227, 2014, s. 69), bolo s účinnosťou od 1. januára 2023 zrušené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2022/1173 z 31. mája 2022, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 183, 2022, s. 23). Podľa článku 14 delegovaného nariadenia 2022/1173 sa však delegované nariadenie č. 809/2014 naďalej uplatňuje na žiadosti o pomoc v súvislosti s priamymi platbami, ktoré boli predložené pred 1. januárom 2023. Vzhľadom na čas skutkových okolností sporu vo veci samej sa tak v prejednávanej veci vykonávacie nariadenie č. 809/2014 uplatňuje.

20 Článok 25 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014 stanovuje:

„Kontroly na mieste sa môžu ohlásiť za predpokladu, že to nie je v rozpore s ich účelom alebo účinnosťou. Každé ohlásenie sa prísne obmedzí na minimálne potrebné časové obdobie a neprekročí 14 dní.

…“

21 Článok 41 uvedeného nariadenia, nazvaný „Správa o kontrole“, stanovuje:

„1. O každej kontrole na mieste podľa tohto oddielu sa vypracuje správa, ktorá umožní preskúmať podrobnosti vykonaných kontrol a vyvodiť závery o plnení kritérií oprávnenosti, záväzkov a iných povinností. …

2. Príjemcovi sa poskytne príležitosť podpísať správu počas kontroly, aby potvrdil svoju prítomnosť pri kontrole a doplnil svoje pripomienky. Keď členské štáty použijú správu o kontrole vyhotovenú elektronickými prostriedkami počas kontroly, príslušný orgán umožní elektronický podpis príjemcu, alebo sa správa o kontrole bezodkladne zašle príjemcovi, a tak sa mu poskytne príležitosť podpísať správu a doplniť prípadné pripomienky. Keď sa zistí akékoľvek neplnenie povinností, príjemcovi sa doručí kópia správy o kontrole.

…“

Bulharské právo

ZPZP

22 Článok 41 Zakon za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli (zákon o podpore poľnohospodárov) (DV č. 58 z 22. mája 1998) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „ZPZP“) stanovuje:

„1. Poľnohospodári evidovaní podľa článku 7 môžu požiadať o pomoc v rámci režimov uvedených v článku 38a ods. 1, prostredníctvom podania žiadosti o pomoc podľa článku 32 ods. 1 na príslušný kalendárny rok.

…

3. Poľnohospodárske pozemky uvedené v žiadosti o pomoc musia byť poľnohospodárom k dispozícii k 31. máju príslušného kalendárneho roka v súlade s článkom 36 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, čo sa osvedčuje právnym základom na využívanie evidovaným podľa [Zakon za sobstvenostta i polzvaneto na zemedelskite zemi (zákon o vlastníctve a využívaní poľnohospodárskych pozemkov)].

4. Právny základ na využívanie poľnohospodárskych pozemkov sa eviduje na obecných poľnohospodárskych úradoch v mieste, kde sa nehnuteľnosť nachádza, prostredníctvom špecializovaného softvéru spravovaného ministerstvom poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva. Evidencia sa vykonáva až do uplynutia lehôt na podanie žiadosti o pomoc a na vykonanie zmien v tejto žiadosti, stanovených vyhláškou uvedenou v článku 32 ods. 5.

5. Ministerstvo poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva klasifikuje, sumarizuje a jednorazovo alebo postupne zašle platobnej agentúre údaje o evidovaných právnych základoch na využívanie poľnohospodárskych pozemkov. …

6. Pri predkladaní žiadosti o pomoc prostredníctvom integrovaného administratívneho a kontrolného systému platobná agentúra overí údaje uvedené v žiadosti, ktoré sa porovnajú s údajmi uvedenými v odseku 5. Ak poľnohospodár zahrnul do svojej žiadosti poľnohospodárske pozemky nad rámec pozemkov, pre ktoré existuje právny základ, alebo v rozsahu presahujúcom evidovaný právny základ na využívanie, systém vygeneruje upozornenie na chybu. Upozornenie na chybu sa predkladá poľnohospodárovi na podpis.

7. Po uplynutí lehôt na podanie žiadosti o pomoc a na vykonanie zmien v tejto žiadosti, stanovených vyhláškou uvedenou v článku 32 ods. 5 platobná agentúra vykoná administratívnu kontrolu všetkých predložených žiadostí o pomoc, v súvislosti s ktorými systém vygeneroval upozornenie na chybu. Pri kontrole sa informácie uvedené v žiadostiach o pomoc porovnajú s údajmi uvedenými v odseku 5, týkajúcimi sa splnenia podmienok uvedených v odsekoch 3 a 4.

…

9. Ak sa pri overovaní podľa odsekov 7 a 8 nezistí evidovaný právny základ v zmysle odseku 4, platobná agentúra uplatní ustanovenia článku 43 ods. 3“

23 Článok 43 ZPZP stanovuje:

„1. Platobná agentúra vykoná priame platby týkajúce sa predložených žiadostí, ak zistí, že:

(1) žiadateľ využíva poľnohospodárske plochy nahlásené v žiadosti a vykonáva na nich poľnohospodársku činnosť;

…

(3) plocha, ktorú poľnohospodár využíva, a veľkosť poľnohospodárskych pozemkov nesmú byť menšie ako tie, ktoré sú stanovené v článku 38c;

(4) plochy nahlásené na účely pomoci sa považujú za oprávnené na pomoc počas kontrol uvedených v článku 37 ods. 3 a 4.

2. Platobná agentúra kontroluje žiadosti o pomoc v rámci režimov priamych platieb v súlade s článkom 37.

3. Platobná agentúra zníži sumu platby alebo odmietne platbu v rámci režimov priamych platieb, ak:

(1) žiadateľ obhospodaruje poľnohospodárske plochy a/alebo pozemky, ktoré nedosahujú veľkosť stanovenú v článku 38c;

(2) tento orgán zistil, že v prípade dotknutých plôch neboli dodržané podmienky kondicionality,

(3) žiadateľ bráni kontrole na mieste;

(4) žiadateľ nahlásil plochy, ktoré nevyužíva, alebo nahlásil plochy, ktoré nespĺňajú kritériá oprávnenosti stanovené vo vyhláške uvedenej v článku 40;

(5) na tú istú plochu boli podané dve alebo viaceré žiadosti a zdvojenie plôch nebolo odstránené;

…

4. Platobná agentúra zníži sumu platby alebo zamietne platbu uvedenú v odseku 3 podľa kritérií stanovených v právnych predpisoch Európskej únie.“

Vyhláška č. 5

24 Článok 2 naredba č. 5 za uslovijata i reda za podavane na zajavlenia po šemi i merki za direktni plaštania (vyhláška č. 5 o podmienkach a postupoch podávania žiadostí v rámci schém a opatrení priamych platieb) z 27. februára 2009 (DV č. 22 z roku 2009), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len vyhláška č. 5), stanovuje:

„1. Podpora v rámci režimov a opatrení uvedených v článku 1 sa poskytuje poľnohospodárom, ktorí obhospodarujú poľnohospodárske pozemky a/alebo chovajú dobytok a ktorí spĺňajú požiadavky článku 41 [ZPZP].

2. Osoby uvedené v odseku 1 podávajú žiadosť o podporu v rámci režimov a opatrení uvedených v článku 1 prostredníctvom formulára, ktorý každoročne schvaľuje [DFZ] – Platobná agentúra (Razplaštatelna agencija – RA). Pri prvej žiadosti o pomoc musia osoby uvedené v odseku 1 vyplniť aj žiadosť o evidenciu.“

25 Článok 11 tejto vyhlášky stanovuje:

„1. Najneskôr do 31. mája môžu žiadatelia o podporu vykonať zmeny svojich žiadostí a priložených dokumentov, a to aj doplnením dodatočných režimov a opatrení, ako aj poľnohospodárskych pozemkov a/alebo zvierat v rámci požadovaných režimov a/alebo opatrení. Ak je 31. máj nepracovný deň, lehota na zmenu žiadostí uplynie v prvý nasledujúci pracovný deň.

…

3. Žiadatelia o podporu nemôžu vykonať zmeny uvedené v odseku 1, ak:

(1) boli informovaní o nesplnení povinnosti zistenom v žiadosti;

(2) boli informovaní o tom, že budú predmetom kontroly na mieste;

(3) boli predmetom kontroly na mieste a zistili sa prípady nesplnenia povinnosti.

4. Zmeny uvedené v odseku 1 sa vykonajú predložením kópie žiadosti o podporu spolu s políčkom ‚zmeny', ktoré žiadateľ riadne označí, doplní a podpíše. Uvedená kópia sa predloží na evidenciu údajov, ktoré obsahuje, do systému registrácie žiadateľov, žiadostí o podporu a žiadostí o platbu (SRKZPZP) na príslušnom obecnom úrade pre poľnohospodárstvo (OSZ), kde boli zadané údaje týkajúce sa žiadosti žiadateľa o podporu. Údaje sa evidujú v súlade s článkom 10 ods. 1.

…

6. Žiadatelia o podporu môžu opraviť chyby skutkového stavu zjavné v podaných žiadostiach kedykoľvek do schválenia (úplného alebo čiastočného) alebo zamietnutia platby."

26 Článok 14 vyhlášky č. 5 stanovuje:

„1. Žiadateľ o podporu môže vziať predloženú žiadosť alebo jej časť týkajúcu sa jedného alebo viacerých režimov späť, s výnimkou režimu pomoci pre malých poľnohospodárov, a to až do momentu vyplatenia v rámci príslušného režimu, najneskôr však do 1. decembra roku podania žiadosti. Žiadna časť poľnohospodárskeho pozemku nemôže byť vzatá späť. Späťvzatie sa uskutoční na základe písomnej žiadosti podanej regionálnemu riaditeľstvu DFZ príslušnému v oblasti, kde sa nachádza:

(1) trvalá adresa žiadateľa – fyzickej osoby;

(2) sídlo žiadateľa – právnickej osoby alebo samostatného podnikateľa.

2. Späťvzatie žiadosti alebo jej časť týkajúca sa jedného alebo viacerých režimov, na ktoré sa žiadosť vzťahuje, sa vezmú späť spolu s podaním žiadosti o zmenu prostredníctvom vyplnenia formulára žiadosti so zmenami zaznamenanými v kolónkach.

…

6. Žiadateľ o podporu nemôže vziať späť svoju žiadosť alebo jej časť týkajúcu sa jej jedného alebo viacerých režimov, ak:

(1) je informovaný o prípadoch zdvojenia zistených v žiadosti, pokiaľ ide o pozemky, v prípade ktorých sa zistilo zdvojenie;

(2) bol informovaný o tom, že bol vybraný na kontrolu na mieste, pokiaľ ide o plochy a/alebo zvieratá, ktoré sú predmetom kontroly;

(3) bol podrobený kontrole na mieste a bol informovaný o zistených prípadoch nesplnenia povinnosti, pokiaľ ide o plochy a/alebo zvieratá, v prípade ktorých sa zistili takéto prípady nesplnenia povinnosti.

7. Žiadosti o späťvzatie žiadostí o pomoc sa počas obdobia krížových kontrol týchto žiadostí neprijímajú. Obdobie krížových kontrol je uverejnené na internetovej stránke vnútroštátneho poľnohospodárskeho fondu.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

27 Kanevi Komers DS podala žiadosť o finančnú pomoc na hospodársky rok 2019 v rámci viacerých režimov pomoci a opatrení priamych platieb na plochu financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a štátneho rozpočtu Bulharskej republiky.

28 Táto žiadosť bola predmetom správnych overení a kontrol na mieste, z ktorých prvá bola vykonaná v období od 8. do 28. augusta 2019 a druhá bola vykonaná v období od 22. do 25. októbra 2019.

29 Listom zo 4. novembra 2019 adresovaným regionálnemu riaditeľstvu DFZ mesta Targovište (Bulharsko) Kanevi Komers DS na základe článku 14 ods. 1 vyhlášky č. 5 vzala späť svoju žiadosť o pomoc v rozsahu, v ktorom sa týkala určitých poľnohospodárskych pozemkov. Dňa 5. novembra 2019 bol ten istý list podaný v ústrednom sídle DFZ.

30 Listom z 18. decembra 2019 DFZ informoval Kanevi Komers DS jednak o tom, že späťvzatie žiadosti o pomoc nie je platné, keďže k nemu nedošlo prostredníctvom integrovaného administratívneho a kontrolného systému (ďalej len „IAKS“), a jednak, že zamietnutie tohto späťvzatia bolo odôvodnené skutočnosťou, že už naplánoval a rozhodol o vykonaní kontroly. DFZ však nepredložil dokument potvrdzujúci rozhodnutie o tejto kontrole.

31 Listom z 5. decembra 2022 DFZ informoval Kanevi Komers DS o schválení podpory a jej vyplatení na základe plochy nahlásenej za hospodársky rok 2019. V tomto liste sa uvádzalo, že celková suma schválenej pomoci bola vypočítaná prostredníctvom IAKS po vykonaní povinných správnych kontrol a kontrol na mieste týkajúcich sa údajov uvedených v žiadosti o podporu predloženej touto spoločnosťou, že sumy požadované spoločnosťou Kanevi Komers DS boli znížené a že výšky sankcií uplatniteľných na túto spoločnosť z dôvodu zdvojenia plôch boli vypočítané v súlade s článkom 19a delegovaného nariadenia č. 640/2014.

32 Kanevi Komers DS sa obrátila na Administrativen săd – Varna (Správny súd Varna, Bulharsko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, so žalobou proti tomuto listu.

33 Kanevi Komers DS pred týmto súdom v podstate tvrdí, že svoju žiadosť o pomoc mohla vziať späť, pokiaľ ide o pozemky, v súvislosti s ktorými požiadala o podporu, a to nie prostredníctvom IAKS, ale v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými podmienkami stanovenými v článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014 a v článku 14 vyhlášky č. 5, teda prostredníctvom písomného oznámenia adresovaného regionálnemu riaditeľstvu DFZ v prípade, že príjemca nebol

upovedomený o tom, že príslušný orgán mal v úmysle vykonať kontrolu na mieste a tento orgán ešte neinformoval o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v jeho žiadosti o pomoc alebo v žiadosti o platbu.

34 Kanevi Komers DS v tejto súvislosti spresňuje, že doručila DFZ žiadosť o späťvzatie určitých plôch zo svojej žiadosti o pomoc v lehotách stanovených vnútroštátnym právom, a že dodržala písomnú formu stanovenú v článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014. Tvrdí tiež, že v rozhodnutí, ktorým bola nariadená kontrola na mieste, uskutočnená v období od 8. do 28. augusta 2019, nebol uvedený žiadny pozemok, a že v dôsledku toho správny orgán nemal k dispozícii nijaký dôkaz o tom, že plochy, ktorých sa žiadosť o stiahnutie týka, boli práve tie plochy, ktoré boli vybrané na kontrolu. Domnieva sa preto, že DFZ porušil článok 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014 jednak tým, že do výpočtu pomoci zahrnul plochy, ktorých sa týkala žiadosť o spätvzatie, a jednak tým, že uložil sankcie bez toho, aby zohľadnil opravu vykonanú v žiadosti o pomoc.

35 DFZ tvrdí, že na to, aby späťvzatie pozemkov zo žiadosti o pomoc platné, musí byť vykonané prostredníctvom IAKS spôsobom umožňujúcim relevantné spracovanie tejto žiadosti. Uvádza, že v IAKS bola vyvinutá funkcionalita, ktorá v čase podania žiadosti o úplné alebo čiastočné späťvzatie plôch umožňuje skontrolovať, či je takáto žiadosť prípustná, pokiaľ ide o schválenie, resp. neschválenia takéhoto späťvzatia. DFZ spresňuje, že žiadny iný spôsob späťvzatia, ktorý neposkytuje objektívnu možnosť overiť prípustnosť žiadosti o späťvzatie, nemožno považovať za takúto žiadosť.

36 Podľa vnútroštátneho súdu vzniká otázka, či vzhľadom na článok 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014 stačí, aby bola žiadosť o stiahnutie oznámená písomne a doručená príslušnému orgánu, alebo či je potrebné, aby sa toto oznámenie uskutočnilo v osobitnom formáte a prostredníctvom na to určenej IT platformy. V tejto súvislosti vnútroštátny súd spresňuje, že delegované nariadenie č. 640/2014 nestanovuje ani to, že žiadosť o späťvzatie plôch sa musí podať prostredníctvom takejto platformy, ani právomoc členských štátov stanoviť dodatočné pravidlá na účely vykonávania tohto delegovaného nariadenia.

37 Okrem toho vzhľadom na znenie článku 15 tohto delegovaného nariadenia vzniká otázka, či sa má tento článok vykladať v tom zmysle, že ak príjemca nebol upozornený na to, že príslušný orgán má v úmysle vykonať kontrolu, a nebol informovaný o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v žiadosti o pomoc, môže príslušnému orgánu písomne oznámiť, že jeho žiadosť o pomoc alebo jeho žiadosť o platbu sú nesprávne alebo sa stali nesprávnymi od podania žiadosti, a to až do dňa, keď je informovaný o existencii podmienok, ktoré bránia vykonaniu tohto oznámenia.

38 Napokon, pokiaľ ide o článok 19a delegovaného nariadenia č. 640/2014, na základe ktorého DFZ uložil spoločnosti Kanevi Komers DS sankcie, vnútroštátny súd uvádza, že toto delegované nariadenie, aj keď bolo zrušené s účinnosťou od 1. januára 2023, sa naďalej uplatňuje na žiadosti o pomoc týkajúce sa priamych platieb podané pred týmto dátumom, tak ako je to vo veci samej. Konštatuje však, že konsolidované znenie uvedeného delegovaného nariadenia už neobsahuje tento článok 19a. Vnútroštátny súd sa preto pýta, či sa má uvedený článok považovať za účinný ku dňu uloženia sankcií spoločnosti Kanevi Komers DS, teda k 5. decembru 2022.

39 Za týchto podmienok Administrativen săd – Varna (Správny súd Varna) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je ustanovenie článku 15 [delegovaného nariadenia č. 640/2014] priamo uplatniteľné členskými štátmi alebo si jeho uplatnenie vyžaduje prijatie vnútroštátnych právnych predpisov?

2. Má sa vychádzať z toho, že článok 15 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014 stanovuje, že na to, aby bol príslušný orgán riadne informovaný príjemcom o tom, že žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu je nesprávna alebo sa stala po podaní nesprávnou, postačuje písomné oznámenie doručené príslušnému orgánu a že sa nevyžaduje podanie prostredníctvom osobitnej platformy?

3. Majú sa obmedzenia práva príjemcu uvedené v článku 15 [delegovaného nariadenia č. 640/2014], podľa ktorého môže príjemca bez sankcie informovať príslušný orgán o skutočnosti, že žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu je nesprávna alebo sa stala po jej podaní nesprávnou, len ak ‚príjemca nebol informovaný o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu na mieste' a ‚orgán ešte neinformoval príjemcu o nesplnení povinnosti pri danej žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu', vykladať v tom zmysle, že vyžadujú dôkaz o tom, že riadiaci orgán oznámil príjemcovi zámer vykonať kontrolu alebo nesúlad so žiadosťou o pomoc alebo žiadosťou o platbu? V tejto súvislosti za predpokladu, že príslušný orgán neoznámil príjemcovi svoj zámer vykonať kontrolu na mieste alebo ho ešte neinformoval o nesplnení povinnosti pri danej žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu, je príjemca podľa tohto ustanovenia nariadenia oprávnený vykonať späťvzatie skôr, než ho správny orgán informuje v prípade už vykonanej kontroly alebo v prípade zisteného nesplnenia povinnosti?

4. Pripúšťajú odôvodnenie 17 a článok 15 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014 vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej ‚žiadateľ o podporu nemôže stiahnuť predloženú žiadosť alebo jeden či viac jej režimov, ak: (1) bol informovaný o zistených prekrývaniach vo vzťahu k pozemkom so zistenými prekrývaniami; (2) bol informovaný o tom, že bol vybraný na kontrolu na mieste; (3) bol skontrolovaný na mieste a bol informovaný o všetkých zistených nezrovnalostiach vo vzťahu k plochám a/alebo zvieratám, v súvislosti s ktorými boli tieto nezrovnalosti zistené', ako aj o správnu prax vnútroštátneho orgánu pri kontrole na mieste (v ktorej príjemca nie je informovaný o kontrole alebo jej výsledku) a správnu prax vnútroštátneho orgánu, podľa ktorej je potrebné predložiť písomné oznámenie o späťvzatí žiadosti príjemcu len prostredníctvom osobitného systému z dôvodov jednoduchšieho spracovania žiadosti?

5. Je článok 49 ods. 1 tretia veta [Charty] uplatniteľný vo veci samej na sankciu uloženú poľnohospodárovi podľa článku 19a [delegovaného nariadenia č. 640/2014, zrušeného delegovaným nariadením 2022/1172, ktorého odôvodnenie 16 znie: ‚v záujme jednoznačnosti a právnej istoty by sa delegované nariadenie (EÚ) č. 640/2014 malo zrušiť. Toto nariadenie by však malo naďalej platiť pre žiadosti o pomoc v súvislosti s priamymi platbami predloženými pred 1. januárom 2023, pre žiadosti o platbu podané vo vzťahu k podporným opatreniam vykonaným v súlade s nariadením (EÚ) č. 1305/2013 a pre systém kontroly a správne sankcie v súvislosti s pravidlami krížového plnenia'], ktoré bolo platné v hospodárskom roku 2019, a teda v čase uloženia sankcie prostredníctvom oznámenia o schválení a vyplatení finančnej

pomoci v rámci režimov a opatrení priamych platieb na plochu v hospodárskom roku 2019 z 5. decembra 2022, číslo spisu…, ak v čase, keď súd skúma prípad, [delegované nariadenie č. 640/2014], v znení platnom od 1. januára 2023… už neobsahuje článok 19a?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

40 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ukladá žiadateľovi o pomoc povinnosť informovať príslušný vnútroštátny orgán o akejkoľvek chybe alebo zmene žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu výlučne prostredníctvom na to určenej IT platformy.

41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci ustanovenia nariadení majú z dôvodu svojej povahy a funkcie v systéme prameňov práva Únie vo všeobecnosti bezprostredný účinok vo vnútroštátnych právnych poriadkoch bez toho, aby vnútroštátne orgány museli prijať vykonávacie opatrenia, niektoré ich ustanovenia môžu na svoje uplatnenie vyžadovať, aby členské štáty prijali vykonávacie opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 35 a citovanú judikatúru).

42 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že členské štáty môžu prijímať vykonávacie opatrenia k nariadeniu v prípade, ak tieto opatrenia neobmedzujú jeho priamu uplatniteľnosť, nezastierajú jeho povahu ako pravidla práva Únie a spresňujú, že sa nimi vykonáva voľná úvaha v rozsahu vymedzenom nariadením, a pod podmienkou, že zostávajú v rámci stanovenom jeho ustanoveniami (rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 36 a citovaná judikatúra).

43 Práve vychádzajúc z príslušných ustanovení dotknutého nariadenia vykladaných s ohľadom na jeho ciele, treba určiť, či tieto ustanovenia zakazujú, ukladajú alebo umožňujú členským štátom vydať niektoré vykonávacie opatrenia a či, najmä v tomto poslednom uvedenom prípade, dotknuté opatrenie spadá do rámca voľnej úvahy priznanej každému členskému štátu (rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 37 a citovaná judikatúra).

44 Okrem toho je pri výklade ustanovení práva Únie potrebné zohľadniť nielen ich znenie, ale aj ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2024, Agrarmarkt Austria, C-350/23, EU:C:2024:771, bod 57 a citovanú judikatúru).

45 V tejto súvislosti treba po prvé uviesť, že článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 stanovuje, že administratívne sankcie sa neuplatňujú na tie časti žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu, v prípade ktorých príjemca písomne informoval príslušný orgán o tom, že žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu je nesprávna alebo sa stala po podaní nesprávnou, za predpokladu, že príjemca nebol informovaný o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu na mieste a orgán ešte neinformoval príjemcu o nesplnení povinnosti pri danej žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu.

46 V dôsledku toho zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že toto ustanovenie výslovne ani neumožňuje, ani nezakazuje členským štátom stanoviť dodatočné pravidlá týkajúce sa povinnosti príjemcu písomne informovať príslušný orgán o tej časti žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu, ktorá sa považuje za nesprávnu alebo sa stala nesprávnou od jej podania.

47 Pokiaľ ide po druhé o kontext, do ktorého patrí toto ustanovenie, toto ustanovenie je obsiahnuté v kapitole IV hlavy II delegovaného nariadenia č. 640/2014, ktorá sa zaoberá spôsobmi výpočtu pomoci a administratívnych sankcií v prípade nesplnenia povinnosti, pokiaľ ide o režimy priamych platieb a opatrenia na rozvoj vidieka, na ktoré sa vzťahuje IAKS.

48 Samotný výraz „nesplnenie povinnosti“ je definovaný v článku 2 ods. 1 bode 2 písm. a) tohto delegovaného nariadenia tak, že „pokiaľ ide o kritériá oprávnenosti, záväzky alebo iné povinnosti týkajúce sa podmienok udelenia pomoci alebo podpory… [nesplnením povinnosti je] akékoľvek nedodržiavanie týchto kritérií oprávnenosti, záväzkov alebo iných povinností“.

49 Keďže článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 patrí do kontextu výpočtu pomoci a administratívnych sankcií v prípade nesplnenia povinnosti a stanovuje, že možnosť opravy žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu predpokladá, že príslušný orgán ešte neoznámil príjemcovi svoj zámer vykonať kontrolu na mieste, resp. ho neinformoval o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v jeho žiadosti o pomoc alebo v jeho žiadosti o platbu, treba dospieť k záveru, že cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť, aby sa oprava vykonaná *a posteriori* príjemcom uskutočnila z autonómnych a dobrovoľných dôvodov, ktoré sa vyznačujú dobrou vierou príjemcu.

50 Po tretie, pokiaľ ide o ciele všeobecnejšie sledované delegovaným nariadením č. 640/2014, tieto ciele treba určiť z hľadiska úloh zdieľaného riadenia finančných prostriedkov Úniou s členskými štátmi v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ako je upravená nariadením č. 1306/2013, ktoré je doplnené týmto delegovaným nariadením, pokiaľ ide o iné, než podstatné prvky.

51 V tejto súvislosti z právnej úpravy Únie týkajúcej sa ochrany finančných záujmov Únie a financovania SPP, ako aj IAKS pritom jasne vyplýva, že povinnosťou členských štátov je prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie riadneho výkonu IAKS, pričom členské štáty sú najmä povinné prijať opatrenia potrebné jednak na uistenie sa, že transakcie financované Úniou sa skutočne realizovali a správne vykonali, a jednak na predchádzanie nezrovnalostiam a ich postihovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 75). Tieto povinnosti normotvorca Únie stanovil v článku 59 nariadenia 2021/2116, ktorý zodpovedá článku 58 nariadenia č. 1306/2013, ktorý bol zrušený s účinnosťou od 1. januára 2023.

52 Na tento účel na jednej strane podľa článkov 63, 64 a 77 nariadenia č. 1306/2013 členské štáty ukladajú správne sankcie, ktoré musia byť primerané a odstupňované v závislosti od závažnosti, rozsahu, trvania a opakovania zisteného nesplnenia a ktoré môžu mať formu zníženia sumy pomoci alebo podpory, vyplatenia sumy vypočítanej na základe množstva a/alebo obdobia, ktorého sa týka nesplnenie, pozastavenia alebo odňatia schválenia, uznania alebo povolenia alebo vylúčenia z práva zúčastňovať sa na režime pomoci alebo príslušnom podpornom alebo inom opatrení alebo z práva na ich využívanie.

53 Na druhej strane podľa článkov 67 až 73 tohto nariadenia členské štáty zriadia a spravujú IAKS, najmä s cieľom overiť skutočnú realizáciu a súlad operácií financovaných z rozpočtu Únie v rámci SPP, zlepšiť účinnosť a monitorovanie podpory Únie a uľahčiť predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, ako aj uplatňovanie potrebných sankcií.

54 Preto žiadny prvok v delegovanom nariadení č. 640/2014 neumožňuje dospieť k záveru, že členské štáty nemôžu prijať vykonávacie opatrenia stanovujúce, že písomné oznámenie podľa uvedeného článku 15 sa musí uskutočniť prostredníctvom na to určenej IT platformy.

55 V tejto súvislosti Súdny dvor tiež rozhodol, že členské štáty požívajú istú mieru voľnej úvahy pri vykonávaní uvedených režimov pomoci a voľbe domácich opatrení, ktoré považujú za potrebné na účinné predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom a ich sankcionovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 76).

56 Výkon voľnej úvahy členských štátov v súvislosti s dôkazmi, ktoré majú byť predložené na podloženie žiadosti o pomoc, a vnútroštátna právna úprava, ktorá vykonáva túto mieru voľnej úvahy, však musia rešpektovať ciele sledované dotknutou právnou úpravou Únie a všeobecné zásady práva Únie, akými sú zásady proporcionality a právnej istoty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. júna 2019, Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele, C-348/18, EU:C:2019:545, bod 57, ako aj zo 7. apríla 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 63).

57 Hoci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby v každom jednotlivom prípade overil, či tieto zásady boli dodržané (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 89), v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora má Súdny dvor právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prvky spadajúce do rámca práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť tento súlad na účely rozhodnutia vo veci, o ktorej rozhoduje (rozsudok z 11. júna 2020, Subdelegación del Gobierno en Guadalajara, C-448/19, EU:C:2020:467, bod 17 a citovaná judikatúra).

58 Pokiaľ ide o zásadu právnej istoty, ktorú Súdny dvor zohľadňuje v oblasti pomoci poľnohospodárom, najmä pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa správnych sankcií (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. apríla 2024, Kaszamás, C-79/23, EU:C:2024:329, bod 59 a citovanú judikatúru), treba pripomenúť, že vyžaduje nielen to, aby právna úprava Únie dotknutým osobám umožnila presne poznať rozsah povinností, ktoré im ukladá, ale aj to, aby tieto osoby mohli jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Teglgaard a Fløjstrupgård, C-239/17, EU:C:2018:597, bod 52, ako aj citovanú judikatúru).

59 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že podľa článku 14 vyhlášky č. 5 sa späťvzatie žiadostí o pomoc uskutočňuje písomným oznámením adresovaným dotknutému oblastnému riaditeľstvu DFZ. Na jednej strane však z tohto spisu nevyplýva, že v čase skutkových okolností vo veci samej ustanovenie bulharského práva ukladalo povinnosť predložiť oznámenie o tomto odňatí prostredníctvom špecializovanej IT platformy. Na druhej strane podľa informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom požiadavka, aby sa uvedené späťvzatie uskutočnilo týmto spôsobom, vyplýva výlučne z praxe vnútroštátnych orgánov.

60 Hoci v konečnom dôsledku prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či vnútroštátne právo rešpektuje zásadu právnej istoty, treba spresniť, že za predpokladu, že by povinnosť predložiť späťvzatie žiadosti o pomoc prostredníctvom konkrétnej IT platformy nebola založená na

právnom základe, ale len na praxi vnútroštátnych orgánov, takáto prax sa nezdá byť zlučiteľná s požiadavkou predvídateľnosti pri uplatňovaní právnych predpisov vyžadovanou touto zásadou, keďže môže mať vplyv na povinnosti príjemcu pomoci.

61 Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, ktorá podľa Súdneho dvora vyžaduje, aby prostriedky, ktoré používa predpis, boli spôsobilé uskutočniť sledovaný cieľ a neprekračovali to, čo je potrebné na jeho dosiahnutie, treba pripomenúť, že ju musí dodržiavať tak normotvorca Únie, ako aj vnútroštátni zákonodarcovia a súdy, ktorí uplatňujú právo Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 87). Túto zásadu teda musia dodržiavať príslušné vnútroštátne orgány v rámci uplatňovania ustanovení delegovaného nariadenia č. 640/2014.

62 Členské štáty tak musia dbať na to, aby príjemcovia pomoci, bez ohľadu na mieru, v akej ovládajú IT nástroje, mali k dispozícii rýchly a jednoduchý prístup k infraštruktúre, ktorá im umožní bez akýchkoľvek ťažkostí a v primeranej lehote zaslať príslušnému správnemu orgánu oznámenia uvedené v článku 15 tohto delegovaného nariadenia. Ak táto možnosť nie je v dotknutom členskom štáte zaručená, povinnosť uložená týmto členským štátom vykonať takéto oznámenie prostredníctvom špecializovanej IT platformy by sa mala považovať za neprimeranú, keďže nesplnenie tejto povinnosti je podľa vnútroštátneho správneho práva spôsobilé viesť k neplatnosti oznámenia podľa článku 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014.

63 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ukladá žiadateľovi o pomoc povinnosť informovať príslušný vnútroštátny orgán o akejkoľvek chybe alebo zmene žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu výlučne prostredníctvom na to určenej IT platformy, pokiaľ sú dodržané ciele sledované dotknutou právnou úpravou Únie a všeobecné zásady práva Únie, najmä zásady proporcionality a právnej istoty.

O tretej otázke

64 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 vykladať v tom zmysle, že na jednej strane uplatnenie správnych sankcií v prípade nesprávnej žiadosti o pomoc alebo platbu vyžaduje, aby príslušný vnútroštátny orgán preukázal, že dve podmienky, ktoré sú v ňom uvedené, nie sú splnené, a na druhej strane, že toto ustanovenie umožňuje príjemcovi zmeniť svoju žiadosť o pomoc alebo svoju žiadosť o platbu alebo ju vziať späť, ak nebol informovaný o tom, že príslušný orgán vykonal kontrolu alebo zistil nesplnenie povinnosti v jeho žiadosti.

65 Pokiaľ ide v prvom rade o prvú časť tretej otázky, ktorá sa týka dôkazu o podmienkach uvedených v článku 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014, a to, že príjemca nebol upovedomený o tom, že príslušný orgán má v úmysle vykonať kontrolu na mieste, a že ho príslušný orgán ešte neinformoval o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v jeho žiadosti o pomoc alebo v jeho žiadosti o platbu, treba konštatovať, že vykonávanie dôkazov nie je upravené ani týmto ustanovením, ani inými, konkrétnejšími ustanoveniami tohto delegovaného nariadenia.

66 Z ustálenej judikatúry pritom vyplýva, že v rozsahu, v ktorom nariadenie neobsahuje konkrétnejšie ustanovenia týkajúce sa najmä vykonávania dôkazov, podľa zásady procesnej autonómie a s výhradou zásad ekvivalencie a efektivity prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby stanovil spôsoby vykonávania dôkazov, prípustné dôkazné

prostriedky alebo zásady upravujúce posudzovanie dôkaznej sily dôkazných prostriedkov, ako aj požadovanú úroveň dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. apríla 2022, Vinařství U Kapličky, C-86/20, EU:C:2022:320, bod 75 a citovanú judikatúru).

67 V dôsledku toho v prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil dôkazné prostriedky, ich dôkaznú silu, ako aj požadovanú úroveň dôkazov na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva a pri dodržaní zásad ekvivalencie a efektivity.

68 V tejto súvislosti treba uviesť, že v súlade so zásadou riadnej správy vecí verejných a zásadou kontradiktórnosti článok 59 ods. 3 nariadenia č. 1306/2013, ako aj článok 41 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014 stanovujú povinnosť príslušného orgánu vypracovať správy týkajúce sa kontrol na mieste. Zo znenia tohto článku 41 najmä vyplýva, že správa o kontrole musí presne uvádzať jednotlivé prvky kontroly, že príjemcovi sa poskytne príležitosť podpísať túto správu počas kontroly, aby potvrdil svoju prítomnosť pri kontrole a doplnil pripomienky, a že ak sa zistí akékoľvek neplnenie povinností, príjemcovi sa doručí kópia správy o kontrole. Zdá sa teda, že príslušný správny orgán má k dispozícii dôkazy potrebné na posúdenie splnenia dvoch negatívnych podmienok stanovených v článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014.

69 Pokiaľ ide ďalej o druhú časť tretej otázky, treba pripomenúť, že podľa článku 15 tohto delegovaného nariadenia má príjemca pomoci možnosť vziať späť alebo zmeniť svoju žiadosť o pomoc alebo žiadosť o platbu bez toho, aby mu boli uložené správne sankcie, pod podmienkou, že nebol upovedomený o tom, že príslušný orgán má v úmysle vykonať kontrolu na mieste, a že tento orgán ho ešte neinformoval o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v jeho žiadosti o pomoc alebo v jeho žiadosti o platbu. Tento článok tak podriaďuje uplatnenie výnimky z uloženia správnych sankcií splneniu dvoch negatívnych podmienok, ktoré musia byť obe splnené v okamihu, keď príjemca požiada o zmenu alebo späťvzatie jeho žiadosti.

70 Vzhľadom na body 46 až 56 vyššie a najmä na body 48 až 51 týkajúce sa logiky, na ktorej je založený tento článok 15, totiž platí, že ak prvá z dvoch negatívnych podmienok nie je splnená, teda v prípade, ak bol príjemca informovaný o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu, nemôže sa naňho vzťahovať výnimka z uplatnenia správnych sankcií.

71 Z toho vyplýva, že pokiaľ príjemca nebol upovedomený o zámere príslušného orgánu vykonať kontrolu na mieste a pokiaľ v nadväznosti na kontrolu na mieste nedostal od tohto orgánu informácie týkajúce sa nesplnenia povinnosti zisteného v jeho žiadosti o pomoc alebo v jeho žiadosti o platbu, nič mu nebráni v tom, aby uvedenému orgánu písomne oznámil zmeny v jeho žiadosti o pomoc alebo v jeho žiadosti o platbu podľa článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, a to bez toho, aby mu boli uložené správne sankcie.

72 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 sa má vykladať v tom zmysle, že na jednej strane uplatnenie správnych sankcií v prípade nesprávnej žiadosti o pomoc alebo platbu vyžaduje, aby príslušný vnútroštátny orgán preukázal, že dve podmienky, ktoré sú v ňom uvedené, neboli splnené, a to – za predpokladu dodržania zásad ekvivalencie a efektivity – v súlade s pravidlami vykonávania dôkazov, podmienkami prípustnosti dôkazných prostriedkov a zásadami, ktorými sa riadi posudzovanie dôkaznej sily dôkazných prostriedkov, ako aj požadovanou mierou dokazovania, ktoré sú stanovené vnútroštátnym právom, a na druhej strane toto ustanovenie umožňuje príjemcovi zmeniť alebo vziať späť svoju žiadosť o pomoc alebo platbu, pokiaľ nebol informovaný o tom, že príslušný orgán vykonal kontrolu alebo v jeho žiadosti zistil prípad nesplnenia povinnosti.

O štvrtej otázke

73 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 vykladať v tom zmysle, že bráni jednak vnútroštátnemu ustanoveniu, podľa ktorého žiadateľ o podporu nemôže vziať späť svoju žiadosť, ak bol informovaný o zistenom zdvojení pozemkov uvedených v žiadosti, alebo ak bol informovaný o tom, že bol vybraný na kontrolu na mieste, alebo ak bol podrobený kontrole na mieste a bol informovaný o zistených prípadoch nesplnenia povinnosti, pokiaľ ide o plochy a/alebo zvieratá, ktorých sa žiadosť týka, a jednak praxi príslušného vnútroštátneho orgánu, podľa ktorej príjemca pomoci nie je informovaný o kontrole na mieste ani o výsledku tejto kontroly.

74 Pokiaľ ide o prvú časť štvrtej otázky, ktorá sa týka súladu predpokladov stanovených vnútroštátnym právom, pri splnení ktorých je povolené späťvzatie žiadosti o pomoc alebo o platbu, s právom Únie, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že článok 14 ods. 6 vyhlášky č. 5 stanovuje, že žiadateľ o podporu nemôže vziať späť svoju žiadosť alebo jej časť týkajúcu sa jedného alebo viacerých režimov či opatrení, ak bol informovaný o tom, že pozemky uvedené v žiadosti o pomoc sú zdvojené, alebo o skutočnosti, že bol vybraný na kontrolu na mieste, alebo že bol podrobený takejto kontrole, alebo ak bol informovaný o prípadoch nesplnenia povinnosti týkajúcich sa plôch alebo zvierat.

75 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 69 až 72 vyššie súlad tohto vnútroštátneho ustanovenia s právom Únie vyžaduje, aby tri situácie uvedené v tomto ustanovení, ktoré neumožňujú žiadateľovi o pomoc vziať späť svoju žiadosť, zodpovedali požiadavkám článku 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014.

76 Pokiaľ ide o prvú situáciu, na ktorú odkazuje bulharské právo, a to, že žiadateľ o pomoc môže vziať späť svoju žiadosť, ak nebol informovaný o tom, že v prípade pozemkov uvedených v jeho žiadosti bolo zistené zdvojenie, treba vzhľadom na cieľ sledovaný článkom 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, ako je uvedený v bode 51 vyššie konštatovať, že táto situácia sa týka prípadov nesplnenia povinnosti, na ktoré sa vzťahuje druhá podmienka stanovená v článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, teda že príslušný orgán ešte neinformoval žiadateľa o pomoc o prípadoch nesplnenia povinnosti zistených v jeho žiadosti o pomoc, ktorá sa bez rozdielu týka akéhokoľvek nesplnenia povinnosti.

77 Pokiaľ ide o druhú situáciu uvedenú v článku 14 ods. 6 vyhlášky č. 5, a to situáciu, v ktorej žiadateľ o pomoc nebol informovaný o tom, že bol vybraný na kontrolu na mieste, táto situácia je v súlade s prvou podmienkou stanovenou v článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, a to, že žiadateľ o pomoc nebol upovedomený o tom, že príslušný orgán zamýšľa vykonať kontrolu na mieste.

78 Hoci sa zdá, že prvé dve situácie upravené v článku 14 ods. 6 vyhlášky č. 5 sú v súlade so znením a s cieľom článku 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, neplatí to pre tretiu situáciu uvedenú v tomto vnútroštátnom ustanovení, ktorá sa zrejme odchyľuje od druhej podmienky stanovenej v uvedenom článku 15.

79 Je to tak v rozsahu, v akom sa zdá – čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu –, že tretiu situáciu stanovenú v článku 14 ods. 6 vyhlášky č. 5 možno vykladať v tom zmysle, že opravy žiadosti o pomoc by boli povolené v prípade, ak by správny orgán zistil nesplnenie povinnosti v zmysle článku 2 ods. 1 bodu 2 písm. a) delegovaného nariadenia č. 640/2014, pod podmienkou, že toto

zistenie by nevyplývalo z kontroly na mieste, alebo ak by bol žiadateľ o pomoc na základe kontrol na mieste informovaný o tom, že pri jeho žiadosti došlo k prípadom nesplnenia povinnosti, ktoré sa netýkajú plôch a/alebo zvierat.

80 Treba však pripomenúť, že vnútroštátna právna úprava nie je dostatočne jasná a presná na to, aby zabezpečila jej uplatňovanie v súlade s právom Únie, ak táto právna úprava môže byť predmetom rozličných výkladov, z ktorých niektoré vedú k uplatneniu uvedenej právnej úpravy v súlade s právom Únie, a iné vedú k uplatneniu, ktoré je s týmto právom nezlučiteľné [pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 2021, Komisia/Poľsko (Disciplinárny režim sudcov), C-791/19, EU:C:2021:596, bod 153 a citovanú judikatúru].

81 Pokiaľ ide o druhú časť štvrtej otázky, ktorá sa týka súladu s právom Únie, pokiaľ ide o prax príslušného vnútroštátneho orgánu, podľa ktorej príjemca pomoci nie je informovaný o kontrole na mieste ani o výsledku tejto kontroly, treba v prvom rade konštatovať, že hoci podľa článku 25 ods. 1 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014 príslušné správne orgány nemajú žiadnu povinnosť oznámiť kontroly na mieste, podľa článku 41 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014 sú naopak povinné poskytnúť príjemcovi kópiu správy o kontrole v prípade zisteného nesplnenia povinnosti.

82 V dôsledku toho je postup príslušného vnútroštátneho orgánu, podľa ktorého príjemca nie je informovaný o výsledku kontroly na mieste v prípadoch, keď sa zistilo nesplnenie povinnosti, v rozpore s uvedeným článkom 41 ods. 2, ako aj so zásadou riadnej správy vecí verejných.

83 V druhom rade takáto prax môže ohroziť cieľ sledovaný článkom 15 delegovaného nariadenia č. 640/2014, ktorý spočíva v podpore oznamovania nesprávnych žiadostí o pomoc alebo žiadostí o platbu príslušnému orgánu s cieľom chrániť finančné záujmy Únie. Ako totiž poznamenáva Komisia, všeobecná prax spočívajúca v neoznámení výsledku kontroly na mieste v prípade zistenia nesplnenia povinnosti posilňuje možnosť príjemcov vykonať zmeny *a posteriori* bez toho, aby im boli uložené správne sankcie.

84 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni jednak vnútroštátnemu ustanoveniu, podľa ktorého žiadateľ o podporu nemôže vziať späť svoju žiadosť, ak bol podrobený kontrole na mieste a bol informovaný o zistených prípadoch nesplnenia povinnosti, ktoré sú obmedzené na dotknuté plochy a/alebo zvieratá, a jednak praxi príslušného vnútroštátneho orgánu, podľa ktorej príjemca pomoci nie je informovaný o kontrole na mieste ani o výsledku tejto kontroly.

O piatej otázke

85 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je článok 49 ods. 1 tretia veta Charty uplatniteľný na sankciu, akou je sankcia uložená poľnohospodárovi podľa článku 19a delegovaného nariadenia č. 640/2014 v situácii, keď bolo toto posledné uvedené ustanovenie účinné v čase podania žiadosti o podporu, ako aj v čase uloženia uvedenej sankcie, avšak ku dňu preskúmania žaloby podanej proti tej istej sankcii bolo odstránené z konsolidovaného znenia uvedeného delegovaného nariadenia, ktoré, hoci bolo zrušené s účinnosťou k 1. januáru 2023, sa podľa článku 13 delegovaného nariadenia 2022/1172 naďalej uplatňuje na žiadosti podané pred týmto dátumom.

86 V tejto súvislosti platí, že v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto v prípade, že sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 17. októbra 2024, FA.RO. di YK & C., C-16/23, EU:C:2024:886, bod 33).

87 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor teda môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad právnej normy Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 17. októbra 2024, FA.RO. di YK & C., C-16/23, EU:C:2024:886, bod 34).

88 V prvom rade treba pripomenúť, že v prejednávanej veci delegované nariadenie 2022/1172 zrušilo delegované nariadenie č. 640/2014 a že z článku 13 tohto prvého uvedeného delegovaného nariadenia vyplýva, že toto druhé uvedené delegované nariadenie sa naďalej uplatňuje na žiadosti o pomoc týkajúce sa priamych platieb podané pred 1. januárom 2023. Z toho vyplýva, že keďže žiadosť o pomoc, o ktorú ide vo veci samej, bola podaná v roku 2019, článok 19a delegovaného nariadenia č. 640/2014 sa naďalej uplatňuje *ratione temporis* na spor vo veci samej, hoci toto posledné uvedené nariadenie bolo zrušené s účinnosťou od 1. januára 2023. Okolnosť, že sankcia bola uložená po zrušení delegovaného nariadenia č. 640/2014, je v tejto súvislosti irelevantná.

89 Ďalej treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí vnútroštátny súd, článok 19a bol stále súčasťou tak znenia delegovaného nariadenia č. 640/2014 uplatniteľného *ratione temporis* na vec samu, ako aj posledného konsolidovaného znenia uvedeného nariadenia pred jeho zrušením.

90 Za týchto podmienok sa piata otázka v rozsahu, v akom vychádza z nesprávneho predpokladu, týka hypotetického problému v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 87 vyššie, a preto ju treba vyhlásiť za neprípustnú (pozri analogicky rozsudok zo 16. januára 2025, Stangalov, C-644/23, EU:C:2025:16, bod 60 a citovanú judikatúru).

O trovách

91 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie, zmeneného delegovaným nariadením (EÚ) Komisie č. 2016/1393 zo 4. mája 2016,**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ukladá žiadateľovi o pomoc povinnosť informovať príslušný vnútroštátny orgán o akejkoľvek chybe alebo zmene žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu výlučne prostredníctvom na to určenej IT platformy, pokiaľ sú dodržané ciele sledované dotknutou právnou úpravou Únie a všeobecné zásady práva Únie, najmä zásady proporcionality a právnej istoty.

2. **Článok 15 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 640/2014, zmeneného delegovaným nariadením č. 2016/1393,**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   na jednej strane uplatnenie správnych sankcií v prípade nesprávnej žiadosti o pomoc alebo platbu vyžaduje, aby príslušný vnútroštátny orgán preukázal, že dve podmienky, ktoré sú v ňom uvedené, neboli splnené, a to – za predpokladu dodržania zásad ekvivalencie a efektivity – v súlade s pravidlami vykonávania dôkazov, podmienkami prípustnosti dôkazných prostriedkov a zásadami, ktorými sa riadi posudzovanie dôkaznej sily dôkazných prostriedkov, ako aj požadovanou mierou dokazovania, ktoré sú stanovené vnútroštátnym právom, a na druhej strane toto ustanovenie umožňuje príjemcovi zmeniť alebo vziať späť svoju žiadosť o pomoc alebo platbu, pokiaľ nebol informovaný o tom, že príslušný orgán vykonal kontrolu alebo v jeho žiadosti zistil prípad nesplnenia povinnosti.

3. **Článok 15 ods. 1 nariadenia č. 640/2014, zmeneného delegovaným nariadením č. 2016/1393,**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   bráni jednak vnútroštátnemu ustanoveniu, podľa ktorého žiadateľ o podporu nemôže vziať späť svoju žiadosť, ak bol podrobený kontrole na mieste a bol informovaný o zistených prípadoch nesplnenia povinnosti, ktoré sú obmedzené na dotknuté plochy a/alebo zvieratá, a jednak praxi príslušného vnútroštátneho orgánu, podľa ktorej príjemca pomoci nie je informovaný o kontrole na mieste ani o výsledku tejto kontroly.

Podpisy